

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

στο μάθημα της

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Θέμα: Φιλοσοφική διερεύνηση της
τραγωδίας του Σοφοκλή

«Αντιγόνη»

Μαθητές: ΑΜΠΙΟΥ ΓΙΩΤΑ

ΒΛΑΧΟΥ ΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ

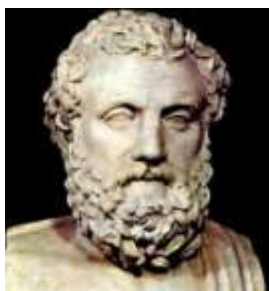
ΚΑΡΒΟΥΝΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΓΕΛ Νιγρίτας

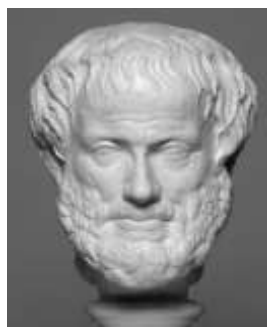
ΜΑΪΟΣ 2018

Πρόλογος

Φέτος στις δημιουργικές εργασίες αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με την αρχαία τραγωδία «Αντιγόνη». Σκεφτήκαμε να αντικαταστήσουμε τους γέροντες του χορού της συγκεκριμένης τραγωδίας στην συνομιλία τους με τον Κρέοντα, με τρεις γνωστούς φιλοσόφους, τον Πλάτωνα, τον Αριστοτέλη και τον Καντ. Έτσι, λοιπόν το κάθε μέλος ανέλαβε έναν από αυτούς.

Πλάτωνας

Αριστοτέλης

Καντ

Λίγα λόγια για τη ζωή και το έργο των φιλοσόφων που αναφέρονται στην εργασία

ΠΛΑΤΩΝΑΣ

Ο **Πλάτων** (427 π.Χ. – 347 π.Χ.) ήταν αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος από την Αθήνα, ο πιο γνωστός μαθητής του Σωκράτη και δάσκαλος του Αριστοτέλη. Το έργο του με τη μορφή φιλοσοφικών διαλόγων έχει σωθεί ολόκληρο άσκησε τεράστια επιρροή στην αρχαία ελληνική φιλοσοφία και γενικότερα στη δυτική φιλοσοφική παράδοση μέχρι και σήμερα. Κύριος οικοδόμος της φιλοσοφίας, οδηγητής είτε προάγγελος μεταγενεστέρων προβάσεων της, εμπνευστής άμεσα ή έμμεσα των σπουδαιότερων κοινωνικοπολιτικών οραματισμών. Ο Πλάτων, μεταξύ άλλων, έγραψε την Πολιτεία και τους Νόμους περιγράφοντας την ιδανική πολιτεία.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Ο **Αριστοτέλης** (384 π.Χ. - 322 π.Χ.) ήταν αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος και επιστήμονας που γεννήθηκε στα Στάγειρα της Χαλκιδικής στη βόρεια περιφέρεια της κλασικής Ελλάδας. Σε ηλικία 17 ετών εισέρχεται στην Ακαδημία του Πλάτωνα, στην Αθήνα, όπου παραμένει έως τα 37 του έτη. Εκεί συνδέεται τόσο με τον ίδιο τον Πλάτωνα όσο και με τον Εύδοξο, τον Ξενοκράτη και άλλους στοχαστές. Τα έργα του αναφέρονται σε πολλές επιστήμες, όπως φυσική, βιολογία, ζωολογία, μεταφυσική, λογική, ηθική, ποίηση, θέατρο, μουσική, ρητορική, πολιτική κ.ά, και συνιστούν το πρώτο ολοκληρωμένο σύστημα στη Δυτική Φιλοσοφία.

KANT

Ο Καντ γεννήθηκε, έζησε και πέθανε στο Καίνιξμπεργκ (τώρα ρώσικο Καλίνινγκραντ) της Ανατολικής Πρωσίας, δεν παντρεύτηκε ποτέ, δεν εγκατέλειψε ποτέ τη γενέτειρα πόλη του και είχε γίνει αντικείμενο σχολιασμού για την εντυπωσιακή ακρίβειά του στις κοινωνικές συναναστροφές - υπόδειγμα αυτοπειθαρχίας και παραξενιάς. Χρηματοδότησε τις σπουδές του παραδίδοντας ιδιωτικά μαθήματα και κερδίζοντας στοιχήματα στο μπιλιάρδο.

Ο **Ιμμάνουελ Καντ** (Immanuel Kant) γεννήθηκε στις 22 Απριλίου του 1724 στο Καίνιξμπεργκ της Πρωσίας (που σήμερα ονομάζεται Καλίνινγκραντ και ανήκει στη Ρωσία) και πέθανε στο Καίνιξμπεργκ στις 12 Φεβρουαρίου του 1804), ήταν Γερμανός φιλόσοφος και επιστημολόγος. Θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους στοχαστές και φιλοσόφους όλων των εποχών, και ο μεγαλύτερος της νεότερης εποχής. Στην ελληνική γλώσσα το όνομά του παλαιότερα αποδιδόταν ως **Εμμανουήλ Κάντιος**.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΚΡΕΟΝΤΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

ΚΡΕΟΝΤΑΣ: Η απόφαση για αυτούς που θα παραβούν τα λόγια μου είναι η εξής. Όποιος θάψει το πτώμα του Πολυνείκη θα τιμωρηθεί με δημόσιο λιθοβολισμό διότι είναι προδότης της πόλης, παραβιάζει τους νόμους και του αξίζει τέτοια τιμωρία.

ΠΛΑΤΩΝΑΣ: Η πόλη μας έχει φτάσει σε αυτή την κατάσταση λόγω της αδυναμίας ορισμένων να λειτουργήσουν σύμφωνα με την λογική και οι οποίοι χρησιμοποιούν την εξουσία για να επιβληθούν στους πολίτες. Ακόμη προβάλλουν αρνητικά πρότυπα στους πολίτες καθώς δεν έχουν αυτογνωσία για τις πράξεις τους και εκδηλώνουν την ανεντιμότητα τους.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ: Δεν σου επιτρέπω να μου μιλάς με αυτό τον τρόπο και ακόμη και αν ήθελες να βοηθήσεις την κατάσταση σταμάτα τις ανούσιες φιλοσοφίες σου και πρότεινε κάτι χρήσιμο.

ΠΛΑΤΩΝΑΣ: Οι νόμοι δεν μπορούν να προβάλλονται αυθαίρετα στους πολίτες. Αν θέλεις να υποβάλλεις κάποιον νόμο θα συντάξεις ένα προοίμιο, δηλαδή μια εισαγωγική έκθεση, για να εκθέσεις τους λόγους επιβολής του νόμου.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ: Εδώ μιλάμε για έναν άνθρωπο που εναντιώθηκε στην ίδια του την πόλη, δεν του αξίζουν τιμές. Η διαταγή μου είναι αυτή που κάθε βασιλιάς θα έδινε σε ανάλογες περιπτώσεις ώστε να υποστεί ο νεκρός το αντίτιμο το πράξεών του.

ΚΑΝΤ: Η πράξη σου να καταλάβεις την εξουσία, χωρίς τις νόμιμες διαδικασίες της πόλης μπορεί να εξοργίσει τον λαό και η κοινωνική κατάσταση που θα επικρατήσει θα είναι δύσκολη για όλους τους πολίτες οι οποίοι θα έχουν για ηγέτη τους έναν τύραννο που δεν σέβεται τις απόψεις του.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ: Δεν πρόκειται να δεχθώ συμβουλές για την διακυβέρνηση μου από έναν πολίτη, διότι εγώ είμαι ο μόνος που γνωρίζει τι είναι καλό και τι όχι για το συμφέρον της πόλης αυτής.

ΚΑΝΤ: Σκέψου, όμως, ότι το εγχείρημα σου μπορεί να ακολουθήσουν και άλλοι, δηλαδή να καταλάβουν αυταρχικά την εξουσία. Αυτό συμβαίνει, διότι σε μια κοινωνία όλοι πρέπει να έχουν αυτόνομη βούληση και να δεσμεύονται από έναν καθολικά αποδεκτό νόμο, ο οποίος θα ελέγχει όλους τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένου και εσένα. Σε μία τέτοια κοινωνία με ίσα δικαιώματα οι άνθρωποι θα συμπεριφέρονται στους συμπολίτες τους όπως θα ήθελαν να τους συμπεριφέρονται και εκείνοι και όχι σαν μέσα για την ικανοποίηση των προσωπικών τους αναγκών. Μόνο μια τέτοια πόλη θα μπορούσε να προοδεύσει και να δημιουργήσει πολιτική και κοινωνική σταθερότητα. Άρα πρέπει να αλλάξεις την στάση σου και να προβείς σε νόμιμες διαδικασίες εάν θέλεις το καλό της πόλης, αλλά και το δικό σου.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ: Πως τολμάς και μιλάς με τέτοιο τρόπο στον άρχοντα της πόλης; Η εξουσία μου ανήκει δικαιωματικά, διότι εγώ είμαι πλέον ο μόνος άξιος για να κυβερνήσω την πόλη και να την κάνω ισχυρή δύναμη.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Κρέοντα είσαι ένας αυταρχικός τύραννος και με την συγκέντρωση όλων των εξουσιών στο πρόσωπο σου καταπνίγεις την ελευθερία όλων των πολιτών. Η απόφαση σου να αναλάβεις την εξουσία, ενώ αυτό δεν προβλέπεται από τον νόμο, αντίθετα η εξουσία πρέπει να αποδίδεται στον νόμιμο διάδοχο του θρόνου, ο οποίος πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ: Αριστοτέλη τα λόγια σου με εξοργίζουν. Εγώ είμαι ο άρχοντας της πόλης και όποιος τολμήσει να αρνηθεί την διαταγή μου θα τιμωρηθεί δημοσίως με λιθοβολισμό. Και αν δεν σωπάσεις αμέσως θα προστάξω την φυλάκιση σου και θα πάθεις πολλά δεινά.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Δεν πρόκειται να σωπάσω. Αυτό που κάνεις είναι αντίθετο με τις αρχές μου και θα κάνω ότι μπορώ για να ακουστώ στον λαό.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ: Πολύ καλά λοιπόν. Μόνο σου προκαλείς την τύχη σου και γι' αυτό θα υποστείς τις συνέπειες που σου αρμόζουν. Εξαιτίας της βλασφημίας σου προς το πρόσωπο μου και τις εντολές του βασιλιά, θα τιμωρηθείς παραδειγματικά μαζί με τους προλαλήσαντες σου και θα υποστείτε την ίδια τιμωρία με τον άντρα που τόλμησε να αμφισβητήσει την εντολή μου περί της ταφής του νεκρού Πολυνείκη.

Η δικιά μας εκδοχή για το τέλος του έργου

Ο Κρέοντας είναι ένας αυταρχικός και οξύθυμος βασιλιάς και η πρωτοβουλία των φιλοσόφων να του αλλάξουν γνώμη προκάλεσε ακόμα χειρότερη πλοκή στα γεγονότα. Κατά συνέπεια, ο Κρέοντας για να τους τιμωρήσει αποφάσισε να τους φυλακίσει και στην συνέχεια να τους θανατώσει δημοσίως όπως και τον δράστη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Οι φιλόσοφοι πολλές φορές εκδιώχθηκαν για τις καινοτόμες ιδέες τους και τιμωρήθηκαν. Οι απόψεις τους θεωρούνταν πολύ προχωρημένες για την εποχή τους, με αποτέλεσμα να εναντιώνονταν πολλές φορές με τους ηγέτες. Έτσι, και στην συνομιλία των τριών με τον Κρέοντα καταδικάστηκαν σε φυλάκιση και κατόπιν σε θάνατο.